

Перелік використаних джерел

1. Беседін М. О. Основи менеджменту: Оцінно-ситуаційний підхід : підруч: Модульний варіант / М.О. Беседін. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
2. Скрипко Л. Е. Процессный подход в управлении качеством : учебное пособие / Л. Е. Скрипко. – С.Пб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2011. – 105 с.
3. Репин В. В. Бизнес-процессы. Регламентация и управление : учебник / В. Г. Елиферов, В. В. Репин. – Инфра-М, 2005. – 319 с.

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВИБОРУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

С. Г. Фешин, аспірант

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Основною метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку. Компанія успішна настільки, наскільки вона задовольняє вимоги своїх клієнтів. Для підвищення ефективності роботи підприємства та спрощення функціональних зв'язків необхідно розглядати його не як єдине ціле, а сукупність підрозділів та систему взаємозв'язків внутрішнього середовища.

За великим рахунком, бізнес тримається на 3 «китах»:

- цілі, задані власником;
- система (бізнес-процеси, оргструктура);
- персонал.

Всі ці елементи необхідні для прийняття керівництвом підприємства обґрунтованих та узгоджених управлінських рішень, що сприятимуть підвищенню ефективності роботи в цілому.

Невід'ємною складовою є вибір бізнес-процесу, що являє собою набір дій, котрий виконується на підприємстві для заданого результату. Від ефективності бізнес-процесу на пряму залежить конкурентоспроможність та прибутковість організації. Він повинен бути описаним, оптимальним та в дійсності виконуватися

згідно з описанням. Саме від цього залежать результати роботи підприємства, в тому числі і фінансові.

Підприємство можна розглядати як систему, яка має у своєму складі не тільки перелік процесів, що там виконуються, а й притаманну їй організаційну структуру управління, що складається з організаційних одиниць (підрозділів), взаємозв'язків між ними та супідрядність апарату управління, які виконують різні функції управління організацією.

Формалізація процесів – основа всієї роботи по побудові на підприємстві регулярного системного менеджменту. Управління підприємством значною мірою фокусується на бізнес-процесах. Це передбачає систематичну ідентифікацію процесів та управління ними, а особливо – управління взаємодією людей у межах окремих процесів та організації в цілому.

Від формалізації та оптимізації процесів підприємець отримує такі вигоди:

- чітке розуміння того, як працює підприємство;
- стандартизація процесів;
- підвищення якості робіт та управління підприємством;
- можливість покращення діяльності компанії, в тому числі взаємодію між підрозділами;
- підвищення задоволення клієнтів, зниження витрат і зростання прибутку.

Управлінські рішення завжди пов'язані зі змінами в організації. До факторів, що впливають на якість рішень, можна віднести: компетентність персоналу, ділові й особисті якості керівника. Умовою прийняття ефективного рішення є аналіз можливих, як позитивних, так і негативних наслідків від його реалізації.

Прийняття управлінського рішення передбачає вибір альтернативи, що спрямована на досягнення цілей організації. Для вибору найбільш оптимальних бізнес-процесів при прийнятті управлінського рішення необхідно розробити певний механізм, який матиме такий вигляд:

- формалізація цілей та стратегії розвитку підприємства;
- дослідження оргструктури підприємства;
- опис бізнес-процесів та систематизація інформації;

- виявлення недоліків в системі управління;
- структуризація діяльності підприємства;
- реінжиніринг бізнес-процесів організації;
- оцінка альтернативних варіантів бізнес-процесів;
- прийняття рішення.

В Україні часто все відбувається з точністю та навпаки: намагаються коректувати оргструктуру, писати положення про підрозділи, посадові інструкції і виконувати інші роботи до опису бізнес-процесів, а не рідко і до формалізації цілей компанії і її стратегії. Як правило, подібні проекти приносять мало користі.

Прийняття ефективного управлінського рішення залежить від вибору кращого альтернативного бізнес-процесу для заданого підприємства на підставі його цілей та стратегій розвитку. Стадії оцінки та пошуку даної альтернативи зображені у вигляді схеми (рис. 1).

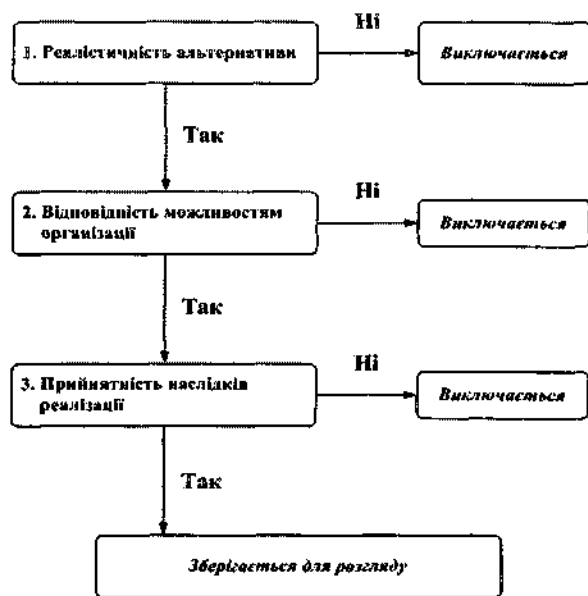

Рис. 1. Стадії оцінки альтернатив у процесі прийняття управлінських рішень

Побудований механізм можливо адаптувати для будь-якого підприємства, незалежно від його спеціалізації. Він направлений на вибір альтернативного бізнес-процесу для прийняття ефективного управлінського рішення. Провівши оцінку системи управління та скоригувавши діяльність всіх підрозділів, це дасть змогу узгодити роботу на всіх його рівнях. Його реалізація дозволить оптимізувати роботу на підприємстві, підвищити його фінансове становище та рівень конкурентоспроможності.

Перелік використаних джерел

1. Елиферов В. Г., Бизнес-процессы: регламентация и управление : учебник / В. Г. Елиферов, В. В. Репин – М. : Инфра-М, 2004. – 319 с.
2. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
3. Менеджмент процессов / Й. Беккер, Л. Вилков, В. Таратухин, М. Кугелер, М. Роземанн. – М. : Эксмо, 2007. – 384 с.
4. Репин В. В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов / В. В. Репин, В. Г. Елиферов // РИА «Стандарты и качество». – М., 2004. – 408 с.

УДК 519.85

МЕТОД ГІЛОК ТА МЕЖ ДЛЯ ЗАДАЧ НЕЛІНІЙНОЇ УМОВНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ НА ПЕРЕСТАВЛЕННЯХ

Т. В. Чілікіна, к.ф.-м.н.

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Останнім часом потреби практики зумовили швидкий розвиток теорії дискретної та комбінаторної оптимізації (див., зокрема задачі у вигляді моделей умовної евклідової комбінаторної оптимізації на переставних множинах [1–9]).

Універсальним підходом до розв'язування задач оптимізації є метод гілок та меж (МГМ), але для задач нелінійної умовної комбінаторної оптимізації на переставленнях його застосування ускладнюється відсутністю ефективних процедур оцінювання допустимих множин.